

Hans van Holten weet wat velen weten: hoe je een goede coating aanbrengt. Maar ook wat wéinigen weten: hoe je een goede coating verwijdert...

ESEF/Techni-Show: Eerste Nederlandse Sproei Ontlakkings genomineerd voor ESEF Award beste toeleverprestatie

En zo kan het ook

Na vier jaar in België te hebben gewerkt bij de grootste loonlakker in de Benelux voor de automotive, waar twee KTL-lijnen (elektrodoppellakken -red.), drie poedercoatielijnen en drie natlaklijnen staan, had Hans van Holten het nodige opgestoken van laksystemen. Er was zó kritisch werk met hoge eisen, dat er bij tussentijdse controles wel eens afkeur was. Aan hem dus de vraag: zoek een ontlakkingssysteem. Het deed hem bij ESC te Geisslingen belanden, ten zuiden van Stuttgart, waar goede zaken mee gedaan werden. Na een korte tijd bij een ontlakker gewerkt te hebben en een periode van twee jaar zonder baan te zijn geweest, besloot hij weer contact te zoeken met die leverancier van de machines. In juni 2007 kwam de eerste in Nederland te staan: in Echt.

De eerste beursdeelname pakt op voorhand al groots uit. Op de European Subcontracting and Engineering Fair van maart (Jaarbeurs Utrecht) komen beslissers in de industriële toeleveringsketen af, op zoek naar kansen voor samenwerking en uitbesteding. ENSO werd padoes genomineerd door de ESEF-jury in de categorie Beste Toeleverprestatie. Dát belooft veel voor het bedrijf dat kort na zijn oprichting al het nodige te doorstaan heeft gehad.

Opgericht half 2007... Dus meteen maar even een kredietcrisis tijdens de opbouwjaren. Hoe slaat u zich daar doorheen?
 "In 2007 en het eerste halfjaar van 2008 is het súper gegaan, ik heb zelfs twee mensen in dienst gehad om het werk af te krijgen. Ik heb zelfs overwogen naar een groter pand te gaan, omdat de hut helemaal vol stond. In 2008 werd het moeilijker, doordat een opdrachtgever zijn productie naar Slowakije overbracht, dus ook het ontlakken. Een an-

dere grote opdrachtgever wilde zelf zo'n machine, zó onder de indruk waren ze. En andere opdrachten zijn teruggelopen door de kredietcrisis. Hoe sla je je erdoorheen... door kostenverlaging." En dus door een beursdeelname met de meewind van de nominatie, vergeet hij er in alle bescheidenheid bij te zeggen.

U heeft enkele referenties aangevoerd voor de ESEF-jury, die door henzelf zijn nagegaan.

Waarom denkt u zelf dat u de nominatie voor beste toeleveringsprestatie te danken heeft?

"Het proces is milieuvriendelijk, en het heeft een hele hoge snelheid van ontlakken, dus is er minder stilstand bij lakkerijen, doordat ze niet lang op hun producten hoeven te wachten. En we hebben een goede leverbetrouwbaarheid. Als ze vragen 'kan het morgen terug' dan is het ook morgen terug."

Hoe belangrijk is de milieuvriendelijkheid voor opdrachtgevers, die willen toch gewoon die lak eraf hebben?

"Er zijn opdrachtgevers die het als beleid hebben, om milieuvriendelijkheid hoog in het vaandel voeren. Die kicken daar op, en die dóén dat ook. En vergeet niet dat materialen vroeger werden weggegooid en nu gerecycled kunnen worden. Dat is een kosten/baten-plaatje, dat moet je per situatie bekijken."

Gaat PVC-coating er dan makkelijk af, want die geeft toch dioxinen in de smelterij?

"Dat gaat wat moeilijker: de chemicaliën die ik gebruik, kunnen zowel staal, aluminium als staal met een zinklaag verwerken in één bad. De fosfaatlaag wordt ook niet aangetast. Ik heb ook een loogontlakkings voor staal, maar die gebruik ik zelden. Ik heb volgens mij nog geen product gehad met een PVC-coating."

Op uw visitekaartje staat "eerste Nederlandse Sproei ontlakking", hetgeen ook de afkorting van uw bedrijfsnaam oplevert. Waarom vindt u het belangrijk om de werkwijze te benadrukken, en hoe bent u eigenlijk op het idee van sproei ontlakking gekomen?

"Door dit proces in combinatie met temperatuur en chemie krijg je een heel snelle ontlakking. Ik werk bij 90 tot 120 graden vloeistof temperatuur. De naam benadrukt vooral de snelheid van het proces. Andere ontlakkers dompelen in omgevingstemperatuur en dat heeft tijd nodig."

Hoe verhoudt zich uw methode tot pyrolyse, dompelontlakken, elektrochemisch ontlakken, inductieontlakken en laserontlakken?

"Met laser kan ik het niet vergelijken, maar met pyrolyse kun je bijvoorbeeld geen dun plaatmateriaal doen. Aluminium gaat ook niet zo goed in een pyrolyse-oven, tenzij je heel dikke stukken hebt. En dompelen is dus langzamer. Dankzij het ronddraaien van de korf heb je geen schaduwwerking. Ook in een dubbelgezette plaat kun je goed komen,

want het werkstuk wordt vanaf de zijkant, onderkant en bovenkant besproeid. Het is ook de manier waarop je het product in de korf zet, zodat het overal optimaal geraakt wordt."

Met de hier gebruikte methode kan men Duplex-systemen ontlakken waarbij de zinklaag intact blijft. Heeft dit gevolgen voor de vervolgens te gebruiken voorbehandeling voor coaten?

"Nee. Tja, dat is inderdaad een kort antwoord. Nee, de zinklaag wordt niet aangetast, met water wordt het nog een keer nagespoeld, zodat er ook geen zinkzouten kunnen optreden. En die zouden er dan ook nog afgespoeld worden in de voorbehandeling bij de lakkerij."

Richt u zich vooral op doorlopend werk, zoals ophangmateriaal van spuitlijnen, of op projectwerk, zoals overcoaten van beschadigde of in een nieuwe clubkleur te lakken gebruiksgoederen?

"Ophanghaken, daar richt ik me niet op, de laklagen op sommige haken zijn zó dik dat het economisch niet verantwoord is die op deze wijze te ontlakken. Daar kun je beter een pyrolyse-oven voor pakken. Dat zég ik ook tegen klanten. Tenzij klanten zeggen: 'ze zijn me zó kostbaar'. Het kunnen ophangmaterialen van RVS zijn; soms is een opdrachtgever bang dat ze hun sterkte verliezen door het ontlaten in de oven. Sproei ontlakken van ophangmateriaal is duurder dan pyrolyse, dat zeg ik op voorhand."

Als voorbehoud voor "gegarandeerd geheel ontlakt" noemt u "Uitgezonderd delen die tijdens een procesfout bij het poedercoaten té lang in de oven hebben gezeten". Komt dit zó vaak voor dat het apart vermeld wordt, en hoe weet u in het betreffende geval dat het daaraan lag?

"Ik heb wel eens aluminium producten gehad, bijvoorbeeld de lijsten van een auto, waarvan er driehonderd in de korf gingen, en vier of vijf bleven er zwart. Bij de volgende charge heb ik ze erbij gedaan en daarna wéér, ik kreeg het er niet af. Bij navraag bij de chemieleverancier, die ook de machine geleverd heeft, bleek het te liggen aan het te hard inbakken van moffellak, met name KTL."

Dus de traceerbaarheid van producten en de kwaliteitsregistraties, zoals die in de automotive sector gangbaar zijn, kwamen hier maar weer eens goed van pas!

"Ja, dat klopt wel, ja."

De oppervlaktetechniek heeft vaak een ongunstige ketenpositie: als tijd en budget al grotendeels besteed zijn, moet er nog even de levensduur en belevingswaarde toegevoegd worden. Als ergens iets misgaat en er moet snel ontlakt worden, kan ENSO inclusief nieuwe coating retour leveren. Hoe weet u dat het na montage geen kleur- of glansverschil heeft met het oorspronkelijke deel van de charge?

"Het lakken zelf doe ik niet, daarvoor heb ik een bedrijf in Limburg, daar gaat het lakwerk naartoe. Die vraag komt maar sporadisch voor. Dan is het meestal van particulieren met een hekwerk."

Ziet u een trend in hardnekkigheid van te verwijderen lak, naar aanleiding van de ontwikkeling van nieuwe coatings of de uitfasering van chromaathoudende voorbehandeling?

"De pure epoxy poeder, daar zie je wel een trend in dat dat veel gebruikt wordt. En zeker op een verzinkt product, die is hardnekkig: moeilijk te verwijderen. Maar ik denk dat alle ontlakkers daar chemisch een probleem mee hebben."

Welke verwachting heeft u van de ESEF/Techni-Show, en zien we u terug op de Surface 2010 in Den Bosch in oktober?

"Ik heb hoge verwachtingen van de ESEF/Techni-Show. Ik sta voor de eerste keer op een beurs, en als mij dit veel respons en naamsbekendheid oplevert en het mijn bedrijf verder uitdraagt, dan ga ik zéker op de beurs in Den Bosch staan." Terloops snaait vakblad Oppervlaktetechnieken een priemtje mee... "En ik wil me eventueel richten op het verdichten van velgen. Die gaan in een trommel met steentjes: een trommel met drie slijpbewerkingen en dan heb je dit resultaat," vertelt hij glunderend terwijl hij hoogglanzende zilverkleurige autovelgen omhoog houdt. "Het is meestal voor de zomerbanden, het is een soort polijsten en verdichten van het oppervlak."

MEER INFORMATIE

ENSO
 Hans van Holten
 Voltaweg 31, 6101 XK Echt
 hans@ENSO-ontlakkings.eu
 www.ENSO-ontlakkings.eu

